

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2017 r., sygn. akt XVIII C 1362/16, w sprawie z powództwa Miasta Ł. – Zarząd Lokali Miejskich przeciwko S. F. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo, zasądził od Miasta Ł. Zarządu Lokali Miejskich na rzecz S. F. kwotę 1.476 zł w tym Vat tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu przez adw. R. G..

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł powód, zaskarżając wyrok w całości. Skarżący zarzucił naruszenie:

1) przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy:

- art. 233 § 1 k.p.c. wobec braku wszechstronnego rozważenia całego zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez całkowite pominięcie przez Sąd zgłoszonych przez stronę powodową dowodów:

- z protokołu zdawczo - odbiorczego lokalu z dnia 23 lipca 2015 roku znajdującego się w aktach lokalu załączonych zgodnie z zobowiązaniem Sądu oraz oświadczenia pozwanego z dnia 23 lipca 2015 roku w przedmiocie opuszczenia przedmiotowego lokalu i porzucenia rzeczy pozostawionych przez niego w lokalu znajdującego się w aktach lokalu, załączonych zgodnie z zobowiązaniem Sądu, czego skutkiem było bezzasadne ustalenie że, pozwany w październiku 2010 roku wyprowadził się z przedmiotowego lokalu i nigdy więcej z niego nie korzystał oraz, że nie pozostawił w nim również jakichkolwiek rzeczy, czego konsekwencją było przyjęcie, że w tych okolicznościach pozwany nie był zobowiązany do zapłaty umownego czynszu i innych należności z tytułu korzystania z przedmiotowego lokalu, podczas gdy już z treści wskazanych dokumentów wynika, że pozwany aż do zdania lokalu na podstawie protokołu zdawczo - odbiorczego sporządzonego w 2015 roku pozostawał we władaniu przedmiotowym lokalem i przechowywał w nim rzeczy stanowiące jego własność, a w konsekwencji zobowiązany był dokonywać opłat za przedmiotowy lokal w związku z korzystaniem z niego,

- z wezwania do zapłaty z dnia 23 lipca 2015 roku wraz z oświadczeniem pozwanego o niewłaściwym uznaniu długu, czego konsekwencją było przyjęcie, że w tych okolicznościach pozwany nie był zobowiązany do zapłaty umownego czynszu i innych należności z tytułu korzystania z przedmiotowego lokalu, podczas gdy już z treści wskazanych dokumentów wynika że pozwany aż do zdania lokalu na podstawie protokołu zdawczo - odbiorczego sporządzonego w 2015 roku pozostawał we władaniu przedmiotowym lokalem i przechowywał w nim rzeczy stanowiące jego własność, a w konsekwencji zobowiązany był dokonywać opłat za przedmiotowy lokal w związku z korzystaniem z niego,

- art. 217 § 1 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku powoda o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego psychiatry na okoliczność ustalenia, czy pozwany w dniu zawarcia przedmiotowej umowy znajdował się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, pomimo tego, iż wydana w sprawie przez biegłego opinia, w tym zawarty w niej wniosek jakoby podpisana przez pozwanego w dniu 26 sierpnia 2010 roku umowa najmu została podpisana przez niego w sytuacji gdy nie był zdolny do świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli, był dowolny i nie miał potwierdzenia w dokumentacji medycznej, zaś biegły wskazał, że w przypadku schizofrenii paranoidalnej występują okresy remisji choroby, a kwestia stanu zdrowia każdorazowo jest kwestią indywidualną i wymaga przeprowadzenia badań i zapoznania się z dokumentacją z danego okresu, co w konsekwencji doprowadziło do nieuzasadnionego przyjęcia przez Sąd pierwszej instancji w oparciu o ten dowód, - że stan zdrowia pozwanego w chwili zawarcia umowy uzasadnia wniosek, że pozwany z powodu zaburzeń psychicznych nie rozumiał treści umowy i nie był w stanie świadomie i swobodnie powziąć decyzji jak też złożyć oświadczenie woli,

2) przepisów prawa materialnego:

- art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 405 k.c. poprzez brak ich zastosowania w przedmiotowej sprawie w sytuacji, gdy w przypadku przyjęcia, że podpisana przez pozwanego w dniu 26 sierpnia 2010 roku umowa najmu została podpisana przez niego w sytuacji, gdy nie był zdolny do świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli, a

więc była nieważna, wówczas w przypadku istniejącego przesunięcia majątkowego bez podstawy prawnej, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia polega na dokonaniu powrotnego przesunięcia majątkowego, zaś w ocenie powoda bezpodstawne wzbogacenie pozwanego stanowi kwota, którą pozwany mimo władania lokalem mieszkalnym nr (...) położonym w Ł. przy ul. (...) i przechowywania w nim swoich rzeczy zaoszczędził kosztem powoda, nie będąc zobowiązanym z uwagi na nieważność łączącej strony umowy najmu do jej zapłaty z tego tytułu;

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 6.102,08 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu. A także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

W doktrynie i judykaturze panuje zgoda co do tego, że z uwagi na przyznaną sądowi swobodę w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie wtedy, gdy podstawą rozstrzygnięcia uczyniono rozumowanie sprzeczne z zasadami logiki bądź wskazaniami doświadczenia życiowego. Dlatego w sytuacji, gdy na podstawie zgromadzonych dowodów możliwe jest wyprowadzenie konkurencyjnych wniosków co do przebiegu badanych zdarzeń, dla podważenia stanowiska orzekającego sądu nie wystarcza twierdzenie skarżącego o wadliwości poczynionych ustaleń odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie jakich to konkretnie uchybień w ocenie dowodów dopuścił się orzekający sąd naruszając w ten sposób opisane wyżej kryteria, wiążące w ramach swobodnej oceny dowodów (tak np. K. F. - G. w: Kodeks postępowania cywilnego, pod red. A. Z., W. 2006, tom I, s. 794, 795, por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008r., I ACA 205/08, L., w którym stwierdzono: „Fakt, że określony dowód został oceniony niezgodnie z intencją skarżącego, nie oznacza naruszenia art. 233 § 1 KPC. Ocena dowodów należy bowiem do sądu orzekającego i nawet w sytuacji, w której z dowodu można było wywieść wnioski inne niż przyjęte przez sąd, nie dochodzi do naruszenia art. 233 § 1 KPC”; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005r., III CK 314/05, Orzecznictwo w Sprawach (...)/, w którego tezie stwierdzono, że: „Do naruszenia przepisu art. 233 § 1 KPC mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów”.

Odnosząc powyższe do stanowiska skarżącego uznać trzeba, iż nie sprostął on opisanym wymogom formułowania analizowanego zarzutu, a jego stanowisko jest wyrazem polemiki ze stwierdzeniem Sądu Rejonowego przyjętym u podstaw zaskarżonego wyroku, iż pozwany w październiku 2010 roku wyprowadził się z przedmiotowego lokalu i nigdy więcej z niego nie korzystał. Nie pozostawił tam również jakichkolwiek rzeczy. W świetle przedstawionych uwag nie jest to jednak wystarczające dla podważenia stanowiska prezentowanego w zaskarżonym orzeczeniu.

Zarzut wadliwej oceny dowodów dla swej skuteczności winien wskazywać konkretne uchybienia, jakich dopuścił się orzekający sąd, naruszając tym samym zasady logicznego rozumowania bądź wskazania doświadczenia życiowego. Dla wzruszenia przyjętej oceny nie jest wystarczające wyłącznie odmienne zapatrywanie skarżącego odnośnie wartości poszczególnych z przeprowadzonych dowodów oraz wniosków możliwych do wyprowadzenia, gdy chodzi o podstawę faktyczną rozstrzygnięcia. Formułując zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy regulacji art. 233 § 1 k.p.c., tak opisanym wymogom skarżący nie sprostął.

Sąd Rejonowy prawidłowo pominął wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci protokołu zdawczo – odbiorczego lokalu z dnia 23 lipca 2015 roku oraz oświadczenia pozwanego z dnia 23 lipca 2015 roku w przedmiocie opuszczenia lokalu i porzucenia rzeczy pozostawionych w lokalu. Dowody te były spóźnione. Zostały zgłoszone dopiero na rozprawie w dniu 26 września 2016 roku. Powód nie uprawdopodobniła braku winy w opóźnieniu (art. 217 § 2 k.p.c.), a w sprawie nie wystąpiły inne wyjątkowe okoliczności, pozwalające na uwzględnienie spóźnionych wniosków dowodowych.

Sąd Rejonowy oddalając wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego psychiatry na okoliczność ustalenia, czy pozwany w dniu zawarcia przedmiotowej umowy znajdował się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, wbrew twierdzeniom apelacji, nie naruszył art. 217 § 1 k.p.c.

Sąd nie ma obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego ponad potrzebę procesową, którą zgodnie z art. 217 § 3 k.p.c. wyznacza dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych. Gdy okoliczności te zostały dostatecznie wyjaśnione zgodnie z twierdzeniami strony zgłaszającej dowód, jak również gdy dowód jest nieprzydatny dla rozstrzygnięcia sprawy lub został powołany jedynie dla zwłoki, to jego pominięcie jest dopuszczalne (por. wyrok SN z dnia 25 września 1997 r., sygn. II UKN 271/97, wyrok SN z dnia 15 września 2011 r., sygn. II CSK 712/2010, wyrok S.A. w Białymstoku z dnia 28 sierpnia 2013 r., sygn. AUa 202/2013). W przedmiotowej sprawie kwestia stanu psychicznego pozwanego w chwili zawarcia umowy została wyjaśniona w opinii biegłego psychiatry B. B.. Z opinii tej wyraźnie wynikało, że zaburzenia myślenia i krytycyzmu u powoda mają stały charakter, niezależny od natężenia pozostałych objawów chorobowych. Z powodu urojeniowych wielkościowych przekonań, myślenia paralogicznego i zaburzeń krytycyzmu powód podpisując sporną umowę w dniu 26 sierpnia 2010 roku nie przewidywał jej skutków, nie był zdolny do świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli.

W takiej sytuacji oddalenie opisanego wniosku dowodowego było zasadne. Dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego było zbędne i prowadziło jedynie do przedłużenia postępowania w sprawie.

Niezasadny jest także zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 405 k.c. Przepisy te nie znajdowały zastosowania w sprawie. Powód dochodził roszczenia z tytułu umowy najmu w postaci czynszu, a nie nienależnego świadczenia. Ponadto wbrew twierdzeniom apelacji powód nie udowodnił, przesłanek wynikających z art. 410 § 1 k.c. Powód nie udowodnił również, że pozwany władał lokalem mieszkalnym, że przechowywał tam swoje rzeczy czy zaoszczędził z tego tytułu środki kosztem powoda.

Powyższe nakazuje uznać, że apelujący nie zdołał przedstawić argumentów, podważających prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy w punkcie 1. wyroku na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Mając na względzie wynik niniejszego postępowania, o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 738 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania stanowiącego wynagrodzenie pełnomocnika adwokata z urzędu ustanowionego dla pozwanego, zawierającą stawkę podatku Vat, stosownie do treści § 8 pkt. 4 w zw. z § 16 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 4 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r, poz. 1714).